

**YIHR**

Index: YIHR-11-9834-18.11.2009.

**SPECIJALNO
IZDANJE**novembar 2009. // www.yihr.org // office@yihr.org

18 GODINA VUKOVARA

VUKOVAR – NEKAŽNJIVOST URBICIDA

Dragan Popović, Inicijativa mladih za ljudska prava u Srbiji

Jedinice Jugoslovenske narodne armije (JNA), teritorijalne odbrane tzv. Autonomne oblasti Slavonija, Baranja i Zapadni Srem i dobrovoljački odredi iz Srbije, takođe pod komandom JNA, započeli su 25. avgusta 1991. godine opsadu Vukovara, koja je trajala 87 dana.

Tokom opsade, grad je sistematski i neselektivno granatiran sa kopna, Dunava i iz vazduha. Poginulo je oko 1.000 civila, ranjeno više od 2.500, dok je oko 5.000 ljudi odvedeno u zatvore i logore u Srbiji. Svi stanovnici Vukovara nesrpske nacionalnosti proterani su nakon pada grada 18. novembra 1991. godine. Srpske snage započele su napad sa 30.000 ljudi, da bi taj broj u nekim trenucima dostizao čak 80.000 vojnika. Učestvovala je avijacija JNA, rečna mornarica koja je dejstvovala sa Dunava i 11 brigada kopnene vojske, od kojih je devet bilo oklopno-mehanizovano sa 1.600 tenkova. Grad je branilo oko 1.800 slabo naoružanih vojnika, koji su na raspolaganju imali svega 26 tenkova... (Nastavak na 2. strani)

VUKOVAR – PODJELJENI GRAD

Mario Mažić, Inicijativa mladih za ljudska prava u Hrvatskoj

Zna se tko pozdravlja s "ćao", a tko s "bog".

Drago Hedl, Aim, Zagreb, 18.2.2002.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine, u Vukovaru živi 57,46 odsto Hrvata i 32,88 odsto Srba. Iako se zna da je Mitnica većinom hrvatski, a Sajmište većinom srpski kvart, Vukovarci ne poznaju strukturnu fizičku podjelu. Danas su čak rijetki kafići u koje zalaze pripadnici samo jedne etničke skupine. Lokalna je vlast također raznolika. Potpredsjednici gradskog vijeća Grada Vukovara su iz Hrvatske stranke prava i Samostalne demokratske srpske stranke. Problem je što konkretne statističke informacije ne daju dobru i pravu sliku grada.

Fizička podjela ne postoji... (Nastavak na 7. strani)

PUNOLETSTVO BEZUMLJA

Danko Runić, Agencija za saradnju sa NVO i evropsku harmonizaciju, Grad Beograd

Tekst napisan povodom održavanja debate "Odgovornost za rusenje Vukovara" u organizaciji

Inicijative mladih za ljudska prava i Agencije za saradnju sa NVO i evropsku harmonizaciju Grada Beograda

Svega par nedelja nakon što smo proslavili dvadeset godina od rušenja Berlinskog zida, trenutka koji (je trebalo da) predstavlja kraj ere podela u Evropi, prisećamo se još jednog rušenja, bezobzirnog i nečovečnog. Pre osamnaest godina, nakon skoro tri meseca neprestanog granatiranja, koje je bilo deo besmislenog rata, jedinice Jugoslovenske narodne armije, uz svesrdnu podršku paravojnih dobrovoljačkih grupa iz Srbije, ušle su u potpuno devastirani Vukovar, proslavljajući divljačku pobjedu uz zlostavljanje, maltretiranje i ubijanje preživelih stanovnika grada. Veliki broj njih završio je u brojnim logorima u Srbiji, u kojima su bili izloženi nasilju i torturi... (Nastavak na 8. strani)



VUKOVAR – NEKAŽNJIVOST URBICIDA

Nije mi jasna ta vojna doktrina koja nalaže kao jedan od prvih ciljeva, možda i kao prvi - rušenje gradova. Civilizovani svet će, ranije ili kasnije, s ravnodušnošću slegnuti ramenima na naša međusobna klanja. Šta bi drugo? Ali rušenje gradova neće nam nikad zaboraviti. Bićemo - i to baš mi, srpska strana bićemo upamćeni kao rušitelji gradova, novi Huni. Užas zapadnog čovjeka je razumljiv. On već više stotina godina čak i etimološki ne razdvaja pojmove 'grad' i 'civilizacija'. Besmisleno rušenje gradova on ne može, ne ume drukčije shvatiti do kao manifestno, siledžijsko suprotstavljanje najvišim vrednostima civilizacije.

Bogdan Bogdanović,
Grad kenotaf, Zagreb, 1993.

Jedinice Jugoslovenske narodne armije (JNA), teritorijalne odbrane tzv. Autonomne oblasti Slavonija, Baranja i Zapadni Srem i dobrovoljački odredi iz Srbije, takođe pod komandom JNA, započeli su 25. avgusta 1991. godine opsadu Vukovara, koja je trajala 87 dana.

Tokom opsade, grad je sistematski i neselektivno granatiran sa kopna, Dunava i iz vazduha. Poginulo je oko 1.000 civila, ranjeno više od 2.500, dok je oko 5.000 ljudi odvedeno u zatvore i logore u Srbiji. Svi stanovnici Vukovara nesrpske nacionalnosti proterani su nakon pada grada 18. novembra 1991. godine. Srpske snage započele su napad sa 30.000 ljudi, da bi taj broj u nekim trenucima dostizao čak 80.000 vojnika. Učestvovala je avijacija JNA, rečna mornarica koja je dejstvovala sa Dunava i 11 brigada kopnene vojske, od kojih je devet bilo oklopno-mehanizovano sa 1.600 tenkova. Grad je branilo oko 1.800 slabo naoružanih vojnika, koji su na raspolaganju imali svega 26 tenkova. Nakon pada Vukovara, izvršen je i masovni zločin, kada je komanda JNA predala teritorijalcima i dobrovoljcima više od 200 zarobljenika i civila hrvatske nacionalnosti iz vukovarske bolnice. Ovi ljudi ubijeni su na poljoprivrednom dobru Ovčara kraj Vukovara. Zločin na Ovčari je jedini za koji se sudilo kada je reč o opsadi i padu Vukovara.

Pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), Mile Mrkšić i Veselin Šljivančanin pravosnažno su osuđeni, dok je pred Većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu prvostepeno osuđeno 13 ljudi, a pravosnažno jedna osoba. Ni Haški sud, niti Veće za ratne zločine Republike Srbije nisu doneli presudu za rušenje Vukovara. U Statutu MKSJ regulisano je krivično delo kršenja zakona ili običaja ratovanja koje uključuje i bezobzirno razaranje gradova, naselja ili sela, ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom (član 3. Statuta). Za ovo delo, između ostalog, već su osuđeni oficiri JNA Pavle Strugar i Miodrag Jokić, zbog bombardovanja Dubrovnika 6. decembra 1991. godine. Delo je stavljeno na teret i bivšem predsedniku Srbije Slobodanu Miloševiću koji je preminuo u pritvorskoj jedinici Haškog tribunala, upravo za razaranje Vukovara.



U toku je postupak protiv hrvatskih generala Gotovine, Čermaka i Markača za zločine tokom operacije „Oluja“ 1995. godine. Jedan od zločina je i bezobzirno razaranje gradova, naselja i sela u kojima je živelo srpsko stanovništvo u Severnoj Dalmaciji. Za razaranje bošnjačkih i hrvatskih naselja u Bosanskoj Krajini osuđen je Radoslav Brđanin, predsednik Kriznog štaba Autonomne pokrajine Krajina.

Odgovornost civilnog i vojnog vrha Srbije i SFRJ za rušenje Vukovara nikada nije ispitana.

U komandnom lancu nalazili su se članovi predsedništva i ministar odbrane SFRJ, načelnik i zamenik načelnika Generalštaba JNA, komandant ratnog vazduhoplovstva i njegov zamenik, komandant 1. armijske vojne oblasti, komandant novosadskog korpusa JNA, komandant rečne mornarice i mnogi drugi oficiri. Od 11 komandanata brigada koje su učestvovala u napadu na grad, odgovarao je samo komandant 1. gardijske motorizovane brigade Mile Mrkšić (za zločin u Ovčari, ne i za samo rušenje grada).

Neselektivno bombardovanje Vukovara dovelo je do uništenja tri četvrtine svih objekata u gradu. Uništene su škole, bolnice, crkve, zgrade javnih ustanova, fabrike, srednjeevokovni dvorac grofa Eltza, kuća nobelovca Lavoslava Ružičke... Takav stepen razaranja nije zabeležen ni u jednom drugom gradu u bivšoj SFRJ i postao je simbol za divljačko uništavanje gradova u ratu. Nakon Vukovara, mnoga druga mesta bila su sistematski rušena i razarana.

Da bi se ovakvi zločini u budućnosti sprečili neophodno je da se sudski sankcionišu svi vojni i civilni komandanti koji su svesno i namerno odabrali tehniku sravnjivanja Vukovara sa zemljom. Sudenje za razaranje Vukovara poslalo bi poruku da politika urbicida neće biti tolerisana i da će biti tretirana kao ratni zločin i atak na samu civilizaciju. Veće za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu prava je adresa sa koje ova poruka mora da ode.

Dragan Popović,
Inicijativa mladih za ljudska prava





ZLOČIN NA OVČARI

Nakon 87 dana opsade Vukovara, tokom koje su stanovnici mesecе proveli u podrumima i skloništima, a danima nisu imali struju, vodu, hranu i telefonske veze sa svetom, JNA je 18. novembra ušla u razrušeni grad. Ogromna većina stanovništva nesrpske nacionalnosti je proterana. Poslednjih dana opsade, više stotina ljudi potražilo je utočište u vukovarskoj bolnici, koja je blizu gradskog centra, verujući da će bolnica biti evakuisana u prisustvu međunarodnih posmatrača. Dva dana nakon pada Vukovara, vojnici JNA su ispred bolnice izvršili selekciju zatočenika. Muškarce su odvojili, ukrkali u autobuse i odvezli u kasarnu JNA.

Tamo su ih srpske snage, sačinjene od pripadnika Teritorijalne odbrane i dobrovoljačkih jedinica, ponižavale i pretile im. Zatočenici su potom prevezeni na poljoprivredno dobro Ovčara, oko četiri kilometra južno od Vukovara, gde su prvo pretučeni, a potom u grupama od 10 do 20 osoba odvezeni do jaruge u pravcu Grabova i streljani. Leševi žrtava buldožerom su bili pokopani u masovnu grobnicu. Iz grobnice su 1996. godine ekshumirana 194 identifikovana tela Hrvata i drugih nesrba.

MEĐUNARODNA PRAVDA ZA ZLOČINE U VUKOVARU

Prvostepenom presudom od 27. septembra 2007. godine Haški tribunal je osudio komandanta Gardijske brigade JNA Mileta Mrkšića na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, za pomaganje i podržavanje ubistva i mučenja najmanje 194 nesrpska ratna zarobljenka na poljoprivrednom dobru Ovčara. Tužilaštvo Tribunala je dokazalo da je Mrkšić 20. novembra 1991. odlučio da povuče jedinice JNA koje su čuvale ratne zarobljenike na Ovčari, čime je ostavio prostor Teritorijalnoj odbrani (TO) i paravojnim snagama da ubiju zarobljenike.

Istom presudom, oficiru bezbednosti Gardijske brigade Veselinu Šljivančaninu je određena zatvorska kazna od pet godina, jer je Tužilaštvo dokazalo njegovu umešanost u pomaganje i podržavanje mučenja, ali ne i u ubistva zarobljenika iz vukovarske bolnice.

Međutim, sudije u žalbenom postupku su u maju 2009. godine zaključile da je Šljivančanin imao

dužnost da zaštiti ratne zarobljenike držane na Ovčari, bez obzira što je Mrkšić naredio da se snage JNA povuku sa poljoprivrednog dobra. Činjenica da nije iskoristio svoj položaj da utiče na TO i paravojne formacije da ne ubiju zarobljenike na Ovčari koštala ga je pravosnažne presude od 20 godina zatvora. Miroslav Radić je oslobođen svih optužbi jer je njegova odbrana dokazala da on nije znao, niti imao razlog da zna da će snage TO počiniti zločin. Osim visokim oficirima JNA, Haški tribunal je sudio i Slavku Dokmanoviću, koji je bio predsednik opštine Vukovar u periodu od 1990. do leta 1991. godine, kao i nakon njegovog pada, za navodnu pomoć i podršku u izvršenju zločina na Ovčari.

Međutim, Dokmanovićeva odgovornost nikada nije dokazana, jer je on preminuo u Pritvorskoj jedinici u Sheveningenu 28. juna 1998. godine.

Na Tribunalovoj „mapi zločina“, za grad Vukovar vezuju se još četiri predmeta i petorica optuženih: Slobodan Milošević, Vojislav Šešelj, Jovica Stanišić, Franko Simatović i Goran Hadžić. Zločini za koje su oni bili optuženi ili se još uvek terete su, između ostalog, ubistva Hrvata i drugih nesrba u Vukovaru, teranje na prisilan rad u zatočeničkim objektima ili kućnom pritvoru, deportacija i prisilno premeštanje 20.000 stanovnika iz Vukovara u Srbiju, namerno uništavanje stambenih objekata i druge javne i privatne imovine, kulturnih ustanova, istorijskih spomenika i verskih objekata. Dodatno, Šešelju se sudi i za direktno i javno omalovažavanje hrvatskog i drugog nesrpskog stanovništva u Vukovaru. Postupak protiv Miloševića je okončan bez presude, jer je preminuo za vreme suđenja.

U predmetima protiv Šešelja, Stanišića i Simatovića prvostepeni postupci su još uvek u toku, pa prostor za dokazivanje njihove krivice za zločine u Vukovaru i dalje postoji, dok se Goran Hadžić još uvek nalazi u bekstvu.



SUĐENJE ZA “OVČARU” U BEOGRADU

Veće za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu, formirano 2003. godine, sudi za krivična dela protiv međunarodnog humanitarnog prava. Svega pet meseci nakon osnivanja, u martu 2004. godine, Veće je pokrenulo postupak za zločine počinjene na Ovčari, protiv 18 pripadnika Teritorijalne odbrane Vukovara i dobrovoljačke jedinice “Leva supoderica”, koje su bile u sastavu tadašnje JNA. Optuženi se terete da su od popodnevnih časova 20. novembra do ranih jutarnjih sati sledećeg dana nečovečno postupali prema ratnim zarobljenicima koji su prethodno položili oružje pripadnicima JNA. Vređali su zarobljenike, telesno ih povređivali i na kraju ubili njih dve stotine, od kojih je 194 identifikovano. Prema presudi koju je u predmetu “Ovčara” sudsko veće pod predsedavanjem sudije Veska Krstajića izreklo 12. decembra 2005, optuženi su osuđeni na kazne od pet do 20 godina zatvora. Dvojica optuženih su oslobođeni krivice. Ipak, Vrhovni sud Srbije je 14.12.2006. doneo odluku kojom je prvostepena presuda poništena, a suđenje je nastavljeno marta 2007. godine.

Iako su porodice oštećenih i Regionalni tim posmatrača iz organizacija za ljudska prava ocenili da je postupak u predmetu “Ovčara” vođen profesionalno, uz poštovanje dostojanstva žrtava i sa ciljem da se utvrdi istina, Vrhovni sud Srbije pronašao je razloge da celu stvar vrati na početak. Time je sudski proces usporen, a poverenje koje su svedoci i porodice žrtava stekli u institucije srpskog pravosuđa je smanjeno.

U ponovljenom postupku, 12. marta ove godine trinaest osoba je osuđeno na kazne zatvora od 5 do 20 godina, dok je pet optuženih oslobođeno. Postupak po žalbi je u toku.

ODBIJENA RUKA POMIRENJA

Udruženje pravnika “Vukovar '91” predalo je 22. maja 2008. godine Vladimiru Vukčeviću, tužiocu za ratne zločine Srbije, krivičnu prijavu protiv 54 osobe

za osnivanje logora, ubijanje i mučenje zatvorenika u Stajićevu, Begejcima, Sremskoj Mitrovici, Beogradu, Aleksincu i Nišu. Prema proceni ovog udruženja, od jeseni 1991. godine, nakon pada Vukovara, kroz te i ostale logore u Srbiji prošlo je oko 10.000 vukovarskih civila i vojnika, od čega ih je oko 300 ubijeno, a 495 se još uvek vode kao nestali.



Predsednik udruženja "Vukovar '91" Zoran Šangut proveo je 130 dana u logorima u Srbiji. „Normalni zatvorski sistem je bio u Sremskoj Mitrovici, Nišu i Vojno-istražnom zatvoru u Beogradu, dok su Begejci i Stajićevo bili klasične štale za stoku, ograđene bodljikavom žicom, psima i stražama“, svedoči Šangut.

Bivši logoraši kažu da im je najgori dan u pritvoru bio 15. januar 1992. godine, kada je Hrvatska proglasila nezavisnost. "Cele spavaonice su te noći izveli na hodnik, jednu za drugom, a grupe od 20 vojnika su nas tukle. Tu je bilo krvi i po podu i po svemu", objašnjava Šangut.

Udruženje pravnika "Vukovar 1991" nameravalo je 3. oktobra da postavi spomen-ploče na mestima gde su bili logori Stajićevo i Begejci.

"Naš prvenstveni cilj je da dođemo i zapalimo sveće u ime svih koji su ubijeni u tim logorima. Isto tako, želja nam je da podignemo spomen-ploču kao znak sećanja na ono što se dogodilo i kao upozorenje na to da se više nikada ne ponovi", izjavio je Zoran Šangut, napomenuvši da dolaze "u miru i toleranciji, s rukom pomirenja". Na sastanku sa članovima udruženja, Aleksandar Marton, predsednik Skupštine grada Zrenjanina je izrazio razumevanje za ovu inicijativu. Članovi Udruženja ratnih vojnih invalida (RVI) Srbije u Zrenjaninu su 21. septembra počeli štrajk glađu, sa zahtevom za smenu Martona zbog

njegove podrške inicijativi Udruženja "Vukovar 1991", a pet dana kasnije su protestovali u centru grada.

Koalicija udruženja izbeglica u Srbiji, koju čini 46 udruženja, izdala je saopštenje 29. septembra u kom je bilo naglašeno da inicijativa za postavljanje spomen-ploče vredi ne samo porodice ubijenih i nestalih Srba, izbeglice, nego i većinu građana Srbije zbog činjenice da je u Hrvatskoj utvrđeno postojanje oko 220 logora, a da ni u jednom nije postavljeno spomen obeležje za poginule i nestale Srbe. Dan kasnije, ratni vojni invalidi okupili su se u Stajićevu i Begejcima kako bi sprečili dolazak predstavnika Udruženja pravnika "Vukovar 1991". Dolazak članova tog udruženja i hrvatskih zvaničnika u Stajićevo i Begejce je otkazan, na osnovu dogovora nadležnih organa Hrvatske i Srbije.

Na zahtev 22 odbornika Srpske radikalne stranke i dva odbornika Demokratske stranke Srbije, 6. novembra je održana vanredna sednica Skupštine grada Zrenjanina na kojoj su odbornici odlučivali o smeni njenog predsednika Aleksandra Martona. Nakon tajnog glasanja, Marton nije opozvan sa svoje funkcije.





VUKOVAR – PODJELJENI GRAD

Zna se tko pozdravlja s “ćao”, a tko s “bog”.
Drago Hedl, Aim, Zagreb, 18.2.2002.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine, u Vukovaru živi 57,46 odsto Hrvata i 32,88 odsto Srba. Iako se zna da je Mitnica većinom hrvatski, a Sajmište većinom srpski kvart, Vukovarci ne poznaju strukturnu fizičku podjelu. Danas su čak rijetki kafići u koje zalaze pripadnici samo jedne etničke skupine. Lokalna je vlast također raznolika. Potpredsjednici gradskog vijeća Grada Vukovara su iz Hrvatske stranke prava i Samostalne demokratske srpske stranke. Problem je što konkretne statističke informacije ne daju dobru i pravu sliku grada.

Fizička podjela ne postoji. Sve škole (šest osnovnih i četiri srednje) u Vukovaru pohađaju učenici i hrvatskog i srpskog etničkog podrijetla, ali idu u odvojene razrede. Političari će reći da su škole podjeljene zbog prava na obrazovanje na materinjem jeziku. Svi statistički podaci upućuju na to da je Vukovar miran grad s etnički raznolikim stanovništvom. Ima u Vukovaru i Bošnjaka i Židova i Rusina i Mađara i Slovenaca i Crnogoraca i Roma...

Prema navodima glasnogovornika policijske uprave Vukovarsko-srijemske, u posljednjih godinu dana u Vukovaru nije bilo etnički motiviranog nasilja koje bi bilo relevantno za stanje sigurnosti. Istovremeno sa ovim statistikama, vukovarske fasade svakih nekoliko mjeseci dobivaju sljedeće «ukrase»: Ubij Srbina, U, NDH, Smrt Hrvatima, Ovo je Srbija, Živeo Šešelj. U isto vrijeme, na internet stranicama dvije od nekoliko najslušanijih radio-postaja u Vukovaru stoje naslovi: «Bećarski križ se vratio u svoj Vukovar nakon 18 godina», «Preminuo patrijarh srpski Pavle». Jedan dio Vukovaraca najčešće sluša Hrvatski radio Vukovar, a drugi radio Dunav. Reći će moj prijatelj iz Vukovara: podjela je stanje svijesti. Ali, i kao takva je stvarna, iako se to ne vidi iz statistika. Za njega, odlazak na školski izlet sa učenicima druge narodnosti je neostvareno pravo. Obrazovanje na materinjem jeziku na maturalcu mu nije važno. Manjak političke volje da se od Vukovara stvori grad koji je interkulturalan je trajan, a politička rješenja se svode na održavanje statusa quo, u nadi da se situacija neće dodatno pogoršati. Nikad nisam mislio da ću imati prijatelja Hrvata – rekao mi je još jedan devetnaestogodišnjak iz Vukovara. To je status quo. I to se održava, jer zna se tko pozdravlja s “ćao”, a tko s “bog”.

Mario Mažić,
koordinador YIHR u Hrvatskoj



PUNOLETSTVO BEZUMLJA

Svega par nedelja nakon što smo proslavili dvadeset godina od rušenja Berlinskog zida, trenutka koji (je trebalo da) predstavlja kraj ere podela u Evropi, prisećamo se još jednog rušenja, bezobzirnog i nečovečnog. Pre osamnaest godina, nakon skoro tri meseca neprestanog granatiranja, koje je bilo deo besmislenog rata, jedinice Jugoslovenske narodne armije, uz svesrdnu podršku paravojnih dobrovoljačkih grupacija iz Srbije, ušle su u potpuno devastirani Vukovar, proslavljajući divljačku pobedu uz zlostavljanje, maltretiranje i ubijanje preživelih stanovnika grada. Veliki broj njih završio je u brojnim logorima u Srbiji, u kojima su bili izloženi nasilju i torturi.

Punoletstvo vukovarske tragedije obavezuje nas da se setimo žrtava ovog bezumnog čina i ukažemo na neophodnost da se odgovorni za zločine privedu pravdi i kazne u skladu sa zakonom. Osamnaest godina je prošlo od varvarizma koji je doneo nezamislivu patnju stotinama hiljada ljudi. Tada je veliki broj Beograđana cvećem ispraćao vojnike na tenkovima koji su do temelja srušili grad na Dunavu i ostavili samo pepeo. U godini kada smo cvećem odavali poštu besmisleno stradalom Brisu Tatonu krajnji je čas da se prisetimo mnogobrojnih žrtava vukovarske tragedije. Utoliko pre što je mladom Francuzu uskraćeno pravo na život od ruku onih koji možda nisu bili ni rođeni u vreme dramatičnih događanja kojih se danas sećamo. Mladići i devojke rođeni 1991. godine danas su

punoletni; o razaranju Vukovara teško da po nešto znaju, dok još manje znaju o životu danas u gradu koji se nalazi na svega 150km od Beograda. Sve dok odgovorni u nadležnim državnim institucijama ne shvate da je ignorisanje zločina samo po sebi zločinačko, generacije će odrastati u neznanju, a sloboda, jednakost, ravnopravnost, solidarnost i ostale vrednosti na kojima je utemeljena moderna Evropa ostaće im nepoznanica.

Države jugoistočne Evrope su se opredelile da uskoro, kao punopravne članice Evropske unije, postanu jedan politički, ekonomski i kulturni prostor. Proces suočavanja sa prošlošću i učenje lekcija iz sopstvene istorije predstavlja ne samo neminovnost na našem evropskom putu, već našu ljudsku i moralnu obavezu. Danas, u odsustvu adekvatnih koraka od strane države, nezamenljiva je uloga nevladinih organizacija iz Srbije i regiona u cilju ukazivanja na bitnost najvažnijeg dela tog procesa, što je upravo kažnjavanje zločina, te pružanje adekvatne satisfakcije žrtvama.

Tek kada kao društvo smelo zakoračimo napred, pokažemo zrelost da se bavimo najbolnijim temama iz naše istorije i kada rođaci građana Vukovara koji su ubijeni ili mučeni u logorima po Srbiji budu u mogućnosti da na tim mestima postave spomen ploče, srušićemo naš Berlinski zid.

Danko Runić
Agencija za saradnju sa NVO i
evropsku harmonizaciju, Grad Beograd

JAVNA DISKUSIJA O ODGOVORNOSTI ZA RUŠENJE VUKOVARA

Tribina „ODGOVORNOST ZA RUŠENJE VUKOVARA“, u organizaciji Inicijative mladih za ljudska prava, održaće se u ponedjeljak 23. novembra, sa početkom u 14 časova u konferencijskoj sali Skupštine grada Beograda (Stari dvor), Dragoslava Jovanovića 2. Tribinom će biti obeležen 18. novembar, Dan sećanja na žrtvu Vukovara. Cilj tribine je da se pokrene javna debata u Srbiji o odgovornosti za rušenje ovog grada 1991. godine.

Javnoj debati će prisustvovati:

Radmila Hrustanović, pomoćnica gradonačelnika Beograda,

Željko Pinjuh, zamenik gradonačelnika Vukovara,

Aleksandar Marton, predsednik Skupštine grada Zrenjanina,

Nataša Kandić, zastupnica žrtava u predmetu Ovčara, Fond za humanitarno pravo,

Zoran Stanković, patolog, bivši ministar odbrane

Žarko Korać, predsednik Socijaldemokratske unije

Manda Patko, dopredsednica Udruge roditelja i obitelji zarobljenih i nasilno odvedenih hrvatskih branitelja „Vukovarske majke“,

Mirko Kovačić, Udruga roditelja i obitelji zarobljenih i nasilno odvedenih hrvatskih branitelja „Vukovarske majke“,

Valerija Kovač, Udruga roditelja i obitelji zarobljenih i nasilno odvedenih hrvatskih branitelja „Vukovarske majke“,

Ivan Pšenica, predsednik Saveza udruge obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja,

Drago Hedl, autor i scenarista filma „Vukovar – poslednji rez“,

Janko Baljak, reditelj i saradnik na scenariju filma „Vukovar – poslednji rez“.

Diskusiju organizuje Inicijativa mladih za ljudska prava u saradnji sa Agencijom za saradnju sa nevladinim organizacijama i evropsku harmonizaciju grada Beograda.

U okviru obeležavanja Dana sećanja na žrtvu Vukovara 1991. godine, aktivisti nevladinih organizacija će 19. novembra posetiti Vukovar.

